

H. P. LOVECRAFT L'HORROR DE DUNWICH

TRADUCCió I PRòLEG DE
JORDI DAUSÀ

011
2021

LAERTES

H.P. LOVECRAFT

**L'HORROR DE
DUNWICH**

Traducció i pròleg de Jordi Dausà

LAERTES

Col·lecció dirigida per:
Daniel Genís, Jordi Casals i Jacob Suarez

Títol original:
The Dunwich Horror

Primera edició: març de 2022

© de la traducció i pròleg: Jordi Dausà
© de la present edició: Laertes S.L. de Ediciones, 2022
www.laertes.es

Dibuix de la coberta: Toni Benages
ISBN: 978-84-18292-64-4

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública i transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels titulars de la propietat intel·lectual, amb les excepcions previstes per la llei. Dirigeixi's a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessita fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.

PRÒLEG

La primera vegada que vaig sentir a parlar de Cthulhu va ser en un joc de rol. Jo era un jugador d'uns quinze o setze anys, i vaig pensar que es tractava d'un monstre que podríem liquidar amb les nostres metralletes Thompson i les escopetes de canó retallat. No sabia, dissortat de mi, que la creació més coneguda d'H.P. Lovecraft en realitat era un sacerdot interestel·lar gegantí, resident a la mítica ciutat submergida de R'lyeh, i que de cap manera podríem matar-lo amb quatre trets i un cartutx de dinamita. Al final del relat *La crida de Cthulhu*, publicat per aquesta mateixa editorial, el protagonista l'envesteix —literalment— amb un vaixell a tota màquina i només aconsegueix fer-li una ferida superficial al cap. En definitiva, no es tracta d'un drac d'estar per casa dels que a vegades hi ha a les masmorres subterrànies, sinó d'una entitat que ja era vella quan el nostre sol era jove.

En efecte, els horrors lovecraftians no moren mai. En tot cas, poden foragitar-se un temps gràcies a encanteris arcans escrits per ocultistes mig bojos a llibres abjectes, com ara l'infame *Necronomicon* (Alhazred: 730). Aquesta és, precisament, l'essència de l'obra de Lovecraft: l'horror no pot ser destruït per mitjans humans, ja que és etern i existeix de molt abans que nosaltres. És tan incommensurable i contrari a la vida i a la raó que no podem entendre'l, i els pocs que ho intenten acaben folls i trencats. S'ha relacionat molt aquesta concepció lovecraftiana del món amb la vida del propi autor, plena de

fracassos i decepcions. En efecte: el nostre Howard odiava l'època que li havia tocat viure, però ben mirat es devia tractar d'un fàstic vital molt més profund i generalitzat, que va saber canalitzar vers la creació de monstruositats inconcebibles. No us perdeu el magnífic assaig que li va dedicar Michel Houellebecq: *Contra el mundo, contra la vida* (Siruela, 2006), en el qual l'escriptor francès mira als ulls al gran creador de terrors i el tracta de tu.

Les aberracions que ens ocupen són, sobretot, exteriors. Provenen de dimensions que les nostres ments no poden concebre i tot el seu ésser és tan blasfem que els sentits humans no poden percebre'l. Molts d'aquests terrors, per exemple, no poden ser vistos i, en tot cas, només es pot intuir la seva presència. Com més important és el grau d'exterioritat, menys forma i substància tenen les criatures, i més malmeten el seny dels dissortats que han d'enfrontar-s'hi —subratllo el masculí: les dones tenen una presència secundària, en el millor dels casos, a l'obra lovecraftiana. Però algunes d'aquestes criatures de malson no venen de fora, sinó que s'amaguen al nostre planeta, o bé dormen esperant que les estrelles tinguin la posició adequada per llevar-se i arrasar-ho tot, com qui ensorra un formiguer. No es tracta d'esclavitzar la Humanitat, ni de crear un ordre nou, com volen fer la majoria de malvats clàssics. Els gegants amorfs són amorals i no tenen un objectiu que els humans puguem comprendre, sinó que només els interessa el caos. Al cap i a la fi, és d'on provenen.

Per a desgràcia nostra, aquestes aberracions siderals no estan soles: entre nosaltres hi ha humans col·laboracionistes, tot i que únicament els més degenerats entre els degenerats gosen invocar o ajudar les forces còsmiques de la corrupció. Només la gentussa més boja i embrutada —Lovecraft ho diu de manera explícita en el text que esteu a punt de llegir— gosa alternar amb les

criatures vingudes dels grans buits còsmics. Aquí hi trobem el Lovecraft més classista: moltes vegades els qui salven el món no són aventurers dinàmics i esparracats, sinó acadèmics seriosos i barbuts, ben entrats en anys. Per descomptat, blancs. Si Lovecraft hagués escrit *El Senyor dels Anells*, el món no hauria sigut salvat per dos hòbbits camperols de La Comarca, tan destrossats que amb prou feines podien mantenir-se dempeus. El geni de Providence hagués concebut el llibre d'una altra manera, sense el maniqueisme cristià de Tolkien, i els qui haguessin dut l'Anell únic al Mont del Fat haurien sigut, probablement, l'Àragorn en persona —un monarca de cap a peus— o encara millor, un acadèmic ancià com en Gandalf.

Lovecraft pertanyia a la vella burgesia WASP (*white anglo saxon protestants*) i aquest fet travessa tota la seva obra de manera tangencial. En vida no va ser una persona rica ni va gaudir de gaire reconeixement, però sempre va tenir molt clara la seva *posició social*. Durant la seva breu estada a Nova York, una ciutat prenyada de multiculturalisme, va escriure joies com: «Per descomptat, espero veure com ben aviat se suprimeix totalment aquesta immigració tan promiscua. Només Déu sap el mal que ens ha fet l'admissió d'aquesta escòria ignorant, supersticiosa i biològicament inferior, del sud d'Europa i de l'Àsia Occidental.» Però no cal que revisem la seva correspondència per trobar tics racistes: al text que sou a punt de començar la paraula *negre* es fa servir com un insult, en aquest cas aplicat a un nounat amb deformitats. Ens movem, ara, per un terreny tan perillós com els fondals de Dunwich: no podem instal·lar-nos en el presentisme i ignorar l'entorn de Lovecraft i el moment històric en què va escriure les seves narracions. En altres paraules: jutjar un creador per les seves opinions es troba fora de lloc quan es tracta de literatura. Al cap i a la fi, no l'hem de convidar a casa a

sopar, sinó submergir-nos a la seva ment per ser partícips dels horrors que paria.

Ja hem insinuat que la bogeria és un dels pilars sobre els quals se sustenta l'obra de Lovecraft. Molts dels personatges que poblen els seus llibres són folls, o bé s'hi tornen a mesura que adquireixen coneixements prohibits o es troben davant de criatures i d'actes que els humans no hauríem de presenciar mai. En el celebèrrim joc de rol basat en el seu univers existien *punts de bogeria*, que anaven disminuint a mesura que es produïen trobades amb allò que no hauria d'existir. Els creadors del joc van entendre perfectament la idea que tenia Lovecraft sobre el senderi: no és quelcom inamovible, sinó que es va esgotant quan algú comença a fullejar textos arcans o a presenciar massa depravacions. En aquest relat que esteu a punt d'encetar trobareu uns quants exemples d'això, començant per la pròpia família Whateley, que no sabem si són bojos de tan llegir autors malsans o si ho fan perquè ja eren un llinatge depravat —al final de l'obra sembla que Lovecraft es decanta per aquesta opció. Sigui com sigui, l'autor relaciona amb molta eficàcia l'horror i la decadència mental. El nostre cervell, independentment de la intel·ligència de cadascú, només pot entendre el món d'una manera molt determinada, però els terrors còsmics provenen d'uns llocs tan remots que la ment humana s'hi rebel·la i només troba consol en la bogeria més pregona.

La cosmogonia pròpia és l'altre *cheval de bataille* del mestre de l'espant, i ha tingut una capacitat sorprenent de contribuir a modelar la cultura *pop* dels nostres dies. S'han escrit moltes pàgines sobre la influència de les monstruositats de Nova Anglaterra en la literatura *pulp* i en els grans clàssics del terror, el cinema, els còmics, els videojocs i un etcètera tan llarg com els tentacles de Yog-Sothoth. No en parlarem aquí per manca d'espai, i perquè